

Вахненко Наталія Сергіївна,
викладач англійської мови,
Любич Тетяна Яківна,
викладач англійської мови,
Полтавський базовий
медичний фаховий коледж,
м. Полтава

КРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Лінгвокраїнознавство - напрямок, що поєднує в собі, з одного боку, вивчення мови, а з іншого, певні відомості про країну, де говорять цією мовою. Головною метою лінгвокраїнознавства є комунікативна компетенція, що здійснюється через адекватне сприйняття іноземної мови та розуміння оригінальних текстів.

При вивченні іноземної мови студенти стикаються з цілою низкою фактів, що відносяться не тільки до лексики, граматики, стилістики, а й до соціальної, побутової або історичної сфери. Головним завданням лінгвокраїнознавства є вивчення одиниць мови, які найбільш яскраво передають національні особливості культури народу.

Такими одиницями є реалії (позначення предметів і явищ, характерних для однієї культури та відсутніх в іншій). У порівняльному лінгвокраїнознавстві реаліями вважають слова, що позначають предмети або явища, пов'язані з історією чи культурою, економікою або побутом країни досліджуваної мови, які відрізняються повністю або частково від лексичних понять і слів рідної мови. Щодо англійських та американських реалій, це можуть бути географічні назви, традиції, ритуали, етнічні об'єкти, назви тварин, рослин тощо. Наприклад: каньон, грізлі, гамбургер, парка, вігвам, ковбой, інавгурація, мормони. Правильне вживання або розуміння деяких слів чи фраз передбачає знання їх походження, ситуацій, в яких їх можна використовувати, або елементарних відомостей з історії, літератури, політичної реальності країни мови, що вивчається.

Під час занять з англійської мови використовується велика кількість матеріалів країнознавчого характеру. Студенти знайомляться з реаліями англійськомовних країн, отримуючи додаткові знання з географії, освіти, культури. Це потрібно для «занурення» в мовне середовище, ознайомлення з культурою і сучасним життям таких країн, як Велика Британія, США, Канада, Австралія. Зміст країнознавчих матеріалів містить певну новизну, будь то загальні відомості про освітні установи, державний устрій, молодіжні організації або про особливості мовної поведінки і етикету. Такі матеріали містяться у навчально-методичних посібниках, рекомендованих для студентів. Там широко представлені географічні нариси про Велику Британію, США, Канаду, Австралію та Нову Зеландію, тексти про історичні пам'ятки країн

мови, що вивчається, видатних людей. Але цих матеріалів у підручниках не завжди достатньо для більш повного розуміння історії, культури, побуту країн. Тому додаткова інформація ніколи не буде зайвою.

Враховуючи інтереси майбутніх медиків, на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням пропонуються матеріали про життя та діяльність відомої англійської медсестри Флоренс Найтінгейл, а також видатних англійських лікарів та вчених-медиків - Едварда Дженнера, що винайшов та застосував вакцину від віспи, Олександра Флемінга, відомого своїм відкриттям пеніциліну, Джеймса Паркінсона, що першим описав хворобу центральної нервової системи, яка була названа його ім'ям, Джона Дауна, який дослідив одну з форм геномної патології. Велика увага приділяється вивченню матеріалів про досягнення сучасних медиків із англomовних країн. Це лауреати Нобелівської премії австралійці Робін Воррен та Баррі Маршалл, які довели, що виразка шлунку викликається *Helicobacter pilori*, американські фізіологи Девід Джуліус та Ардем Патапутіан, що отримали Нобелівську премію 2021 року за дослідження рецепторів температури і дотику. Студенти також пишуть реферати про життєдіяльність відомих вчених та виступають із повідомленнями на заняттях або засіданнях гуртка.

Крім текстових матеріалів біографічної та медичної направленості, для ознайомлення з культурою та побутом англomовних країн використовуються:

- аудіоматеріали (пісні, радіопередачі). Вивчаються популярні пісні рок-груп та англійські народні пісні,
- відеоматеріали (фільми, ток-шоу). Заняття з відеоматеріалами проводяться у формі екскурсії (наприклад, по темі «Британський живопис» у вигляді відвідування картинної галереї з гідами у кожній залі та туристами),
- фразеологізми, в яких простежується національна своєрідність та традиційний спосіб життя народу - носія англійської мови;
- англійський гумор: лімерики, анекдоти, гумористичні оповідання.

Вони не тільки дають уявлення про мову і культуру, але й роблять англійську мову максимально живою та виразною. При вивченні вищезгаданого матеріалу відбувається максимально можливе наближення до досліджуваної мови, «впровадження» в образ мислення англійців. Серед студентів користуються особливою популярністю англійські прислів'я про здоровий спосіб життя: *An apple a day keeps the doctor away, After dinner sleep a while, after supper walk a mile, Good health is above wealth, A sound mind is in a sound body, Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy and wise etc.*

Великі можливості в плані отримання лінгвокраїнознавчих знань надає Інтернет, де можна знайти безліч інформації про культурні події та традиції усього світу. Матеріали з Інтернету використовуються при створенні різних проектів та презентацій, під час проведення уроків-екскурсій з використанням фото- та відеоматеріалів різних сайтів. Використання лінгвокраїнознавчої інформації часто викликає у студентів бажання самостійно більш поглиблено вивчити те чи інше питання з життя країн, де

говорять англійською мовою. Так, фанати соцмереж стежать за подіями у житті Британської королівської родини, а також відомих англійців та американців сучасності – Ілона Маска, Пола Маккартні, Девіда Бекхема, Опри Уінфрі, Анджеліни Джолі та ін., оскільки є підписниками їхніх сторінок у Фейсбуці чи Інстаграмі.

Всі перераховані вище форми роботи з матеріалами країнознавчого змісту сприяють позитивному сприйняттю іншомовної культури, залученню студентів до діалогу культур, постійному збагаченню їхнього світогляду, розвитку творчих та пізнавальних вмінь. Вони підвищують інтерес до вивчення іноземної мови в цілому, формують поняття про роль мови як елемента культури народу та про потреби користуватися нею як засобом спілкування.